

บทที่ 2

แนวความคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์งบการเงินที่นำมาใช้เป็นแนวทางประกอบการศึกษา ประกอบด้วย ความหมายของงบการเงิน ความหมายของการวิเคราะห์งบการเงิน จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์งบการเงิน ประเภทของงบการเงิน ขั้นตอนในการวิเคราะห์งบการเงิน เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์งบการเงิน

ความหมายของงบการเงิน

งบการเงิน เป็นรายงานทางบัญชีของกิจการซึ่งต้องจัดทำขึ้นอย่างน้อยปีละสองครั้ง มีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนหรือรายงานความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นระหว่างช่วงเวลาหนึ่งโดยฝ่ายบริหาร รายงานนี้จะแสดงเกี่ยวกับฐานะการลงทุน การจัดหาเงินทุนของกิจการนั้น และผลที่ได้รับระหว่างช่วงที่ต้องการทบทวน(เพชร ชุมทรัพย์, 2544 : 2)

ความหมายของการวิเคราะห์งบการเงิน

การวิเคราะห์งบการเงิน หมายถึง กระบวนการค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของกิจการใดกิจการหนึ่งจากงบการเงินของกิจการนั้น พร้อมทั้งนำข้อเท็จจริงดังกล่าวมาประกอบการตัดสินใจต่อไป (เพชร ชุมทรัพย์, 2544 : 1)

จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์งบการเงิน (เพชร ชุมทรัพย์, 2544 :2)

จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์งบการเงินมีอยู่หลายประการคือ

1. เพื่อเป็นเครื่องมือกลั่นกรองในเบื้องต้นในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ
2. เพื่อเป็นเครื่องมือประเมินการบริหารงานของฝ่ายบริหาร และวินิจฉัยปัญหาการดำเนินงาน เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
3. เพื่อเป็นเครื่องมือพยากรณ์ฐานะการเงินในอนาคต

ประเภทของงบการเงิน (เพชรี ขุมทรัพย์, 2544 : 4)

งบการเงินที่จัดทำขึ้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. งบการเงินเพื่อเสนอต่อสาธารณชน
2. งบการเงินเพื่อการบริหารงานภายในธุรกิจ

งบการเงินเพื่อเสนอต่อสาธารณชน เป็นงบการเงินที่แสดงข้อมูลทางการเงินให้เห็นถึงผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของธุรกิจโดยรวม ประกอบด้วย งบดุล งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสด

งบดุล เป็นงบแสดงฐานะทางการเงินของธุรกิจ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ปกติแล้วมักเป็นวันสิ้นงวดบัญชีของธุรกิจนั้น รายการในงบดุล ประกอบด้วย สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ

สินทรัพย์ หมายถึง ทรัพยากรที่อยู่ในความควบคุมของกิจการทรัพยากรดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีตซึ่งกิจการคาดว่าจะได้รับผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากทรัพยากรนั้นในอนาคต (สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2542 : 18)

หนี้สิน หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการ ภาระผูกพันดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีตซึ่งการชำระภาระผูกพันดังกล่าวจะส่งผลกระทบสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ (สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2542 : 18)

ส่วนของเจ้าของ หมายถึง ส่วนได้เสียคงเหลือในสินทรัพย์ของกิจการหลังจากหักหนี้สินทั้งสิ้นออกแล้ว(สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2542 : 18) ดังนั้นส่วนของเจ้าของทั้งหมดจึงขึ้นอยู่กับการวัดมูลค่าของสินทรัพย์และหนี้สิน

งบกำไรขาดทุน เป็นงบที่แสดงถึงผลการดำเนินงานของธุรกิจในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งมักจะเป็นช่วงเวลา 3 เดือน 6 เดือนและช่วงเวลาหนึ่งปี รายการในงบกำไรขาดทุนประกอบด้วยรายได้ ต้นทุนขาย ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน รายได้อื่น ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิ

รายได้ หมายถึง การเพิ่มขึ้นของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชี ในรูปกระแสเข้าหรือการเพิ่มค่าของสินทรัพย์หรือการลดลงของหนี้สิน อันส่งผลให้ส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ไม่รวมถึงเงินทุนที่ได้รับจากผู้มีส่วนร่วมในส่วนของเจ้าของ (สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2542 : 24) รายได้ดังกล่าวรวมถึงรายการกำไรและรายได้ที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมตามปกติของกิจการ ได้แก่ รายได้จากการขาย รายได้ค่าธรรมเนียม รายได้ดอกเบี้ย รายได้เงินปันผล รายได้ค่าเช่า ฯลฯ

ค่าใช้จ่าย หมายถึง การลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชี ในรูปกระแสออกหรือการลดค่าของสินทรัพย์หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน อันส่งผลให้ส่วนของเจ้าของลดลง ทั้งนี้ไม่รวมถึงการแบ่งปันส่วนทุนให้กับผู้มีส่วนร่วมในส่วนของเจ้าของ (สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2542 : 24) ค่าใช้จ่ายรวมถึงรายการขาดทุนและค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมตามปกติของกิจการ ได้แก่ ต้นทุนขาย ค่าแรง ค่าเสื่อมราคา ฯลฯ

ค่าใช้จ่ายประจำ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่กิจการมีภาระจะต้องจ่ายในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี เช่น ค่าเช่าหรือเงินปันผลหุ้นบุริมสิทธิ

การวิเคราะห์เกี่ยวกับกำไรของกิจการ ควรพิจารณาศักยภาพในการทำกำไรที่แท้จริงของกิจการ โดยกำไรที่นำมาวิเคราะห์ควรเป็นกำไรที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติของกิจการ ซึ่งกำไรดังกล่าวไม่รวมรายการยกเลิกการดำเนินงานในหน่วยงานหนึ่ง รายการพิเศษ และการเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชี (Gibson, Charles H. ,1995 : 375)

งบกระแสเงินสด เป็นงบแสดงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของกิจการ โดยเสนองบกระแสเงินสดที่จำแนกกระแสเงินสดที่เกิดขึ้นในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีเป็นเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน จากกิจกรรมลงทุนและจากกิจกรรมจัดหาเงิน ซึ่งจะช่วยให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้งบการเงินที่บุคคลและงบกำไรขาดทุนไม่สามารถให้ข้อมูลที่ต้องการได้เกี่ยวกับเงินสด ข้อมูลของกระแสเงินสดที่เกิดขึ้นจะเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงกระแสเงินสดในอนาคต การใช้งบกระแสเงินสดช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินประเมินสิ่งต่อไปนี้ (เพชร ชุมทรัพย์, 2544 : 9)

1. ความสามารถของกิจการที่ทำรายได้สุทธิเป็นเงินสดในอนาคต
2. ความสามารถของกิจการในการจ่ายชำระหนี้สินและจ่ายเงินปันผล
3. ความจำเป็นที่จะต้องกู้ยืมเงินจากบุคคลภายนอก
4. เหตุผลของผลต่างระหว่างกำไรสุทธิกับเงินสดรับและเงินสดจ่าย
5. รายการที่เกิดขึ้นในระหว่างงวดที่เป็นเงินสด และไม่เป็นเงินสดจากกิจกรรมลงทุนและกิจกรรมจัดหาเงิน

6. ลักษณะของผู้บริหาร

เงินสด หมายถึง เงินสดในมือและเงินฝากธนาคารทุกประเภทแต่ไม่รวมเงินฝากประเภทที่ต้องจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้

รายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งพร้อมที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดในจำนวนที่ทราบได้ และมีความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าน้อยหรือไม่มีนัยสำคัญ

กระแสเงินสด หมายถึง การได้มาและใช้ไปของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

กิจกรรมดำเนินงาน หมายถึง กิจกรรมหลักที่ก่อให้เกิดรายได้ของกิจการ และกิจกรรมอื่นที่มีใช้กิจกรรมลงทุนหรือกิจกรรมจัดหาเงิน

กิจกรรมลงทุน หมายถึง การซื้อและจำหน่ายสินทรัพย์ระยะยาวและเงินลงทุนอื่น ซึ่งไม่รวมอยู่ในรายการเทียบเท่าเงินสด

กิจกรรมจัดหาเงิน หมายถึง กิจกรรมที่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในขนาดและองค์ประกอบของส่วนของผู้ถือหุ้นและส่วนกู้ยืมของกิจการ

งบการเงินเพื่อการบริหารงานภายในธุรกิจ เป็นงบการเงินที่จัดทำขึ้นตามความต้องการของผู้บริหารหรือผู้ใช้ประโยชน์ในข้อมูลการเงิน เพื่อใช้ในการควบคุมการบริหารและตัดสินใจ เช่นงบเปรียบเทียบระหว่างงบประมาณกับงบการเงินที่เกิดขึ้นจริง

ขั้นตอนในการวิเคราะห์งบการเงิน

ขั้นตอนในการวิเคราะห์งบการเงินมีดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายในการวิเคราะห์
2. รวบรวมข้อมูล
3. ปรับข้อมูลและวางรูปแบบให้อยู่ในรูปแบบเดียวกันเพื่อง่ายต่อการวิเคราะห์และเปรียบเทียบ
4. เลือกเครื่องมือที่จะใช้วิเคราะห์ให้เหมาะสม
5. ทำการแปลความ
6. จัดทำรายงานการวิเคราะห์ข้อมูล

เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์งบการเงิน (เพชร ชุมทรัพย์, 2544 : 10)

เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์งบการเงิน ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์อัตราร้อยละของยอดรวม (Common Size Analysis)
2. การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis)
3. การวิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis)

การวิเคราะห์อัตราร้อยละของยอดรวม เป็นการเปรียบเทียบระหว่างรายการหนึ่งกับรายการอื่นในงบการเงินเดียวกัน เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การวิเคราะห์แนวตั้ง (Vertical Analysis) รายการแต่ละรายการในงบการเงินจะแสดงยอดออกมาเป็นอัตราร้อยละของตัวเลขที่เป็นฐานเดียวกันในงบการเงิน นั้น ๆ โดยเทียบตัวเลขที่เป็นฐานเท่ากับอัตราร้อยละ 100 และหาอัตราร้อยละของรายการอื่น ตามสัดส่วนต่อตัวเลขที่เป็นฐาน ในงบดุลจะให้สินทรัพย์รวมเป็นร้อยละ 100 ส่วนในงบกำไรขาดทุนจะให้ขายสุทธิเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์แนวนอน เป็นการเปรียบเทียบระหว่างรายการที่เหมือนกันของงบการเงินในปัจจุบันและอดีตที่ผ่านมา เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการวิเคราะห์แนวนอน (Horizontal Analysis) ซึ่งแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของการเคลื่อนไหวของรายการต่างๆ ในงบการเงินที่สัมพันธ์กันตามกาลเวลาต่างๆ ที่ผ่านมา แต่วิธีนี้ไม่ได้พิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายการต่างๆ ในโครงสร้างงบการเงิน

การวิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน เป็นเทคนิคที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย เพราะสามารถชี้ให้เห็นถึงประเด็นต่างๆ ที่ต้องการทราบได้อย่างครบถ้วน ซึ่งสามารถใช้อัตราส่วนหลายๆ อัตราส่วนมาทำการวิเคราะห์ อัตราส่วนที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของผู้วิเคราะห์ ประโยชน์ที่ได้รับและต้นทุนที่จะต้องเสียไปในการวิเคราะห์

แนวทางในการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคอัตราส่วนทางการเงินมี 2 แนวทาง คือ

1. การวิเคราะห์แนวนอน (Trend or Time Series Analysis) เป็นการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนที่เปลี่ยนไปตามกาลเวลา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงทิศทางและภาพพจน์ของฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานในช่วงเวลาที่ผ่านมา
2. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ (Comparative or Cross Sectional Analysis) เป็นการวิเคราะห์ถึงอัตราส่วนของกิจการ ณ จุดหนึ่งของเวลา โดยเปรียบเทียบกับอัตราส่วนของกิจการอื่นหรืออัตราส่วนมาตรฐานที่กำหนดขึ้นในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน โดยยึดรูปแบบของการวิเคราะห์จาก บริษัท ควอลิตี้เฮาส์ จำกัด (มหาชน)

อัตราส่วนทางการเงินอาจแบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratios) แสดงในตารางที่ 1
2. อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios) แสดงในตารางที่ 2
3. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการทำงาน (Efficiency Ratios) แสดงในตารางที่ 3
4. อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratios) แสดงในตาราง

ตารางที่ 1 อัตราส่วนแสดงความสามารถชำระหนี้ระยะสั้น (Liquidity Ratios)

อัตราส่วน	สูตรสำหรับใช้ในการคำนวณ	หน่วย	ความหมาย
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio)	$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$	เท่า	ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นจากสินทรัพย์หมุนเวียน
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (Quick Ratio)	$\frac{\text{เงินสด+หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด+ลูกหนี้และตั๋วเงินรับ}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$	เท่า	ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นจากสินทรัพย์หมุนเวียนเร็ว
อัตราส่วนกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานต่อหนี้สินหมุนเวียน(Operation Cash Flow to Current Liabilities Ratio)	$\frac{\text{กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียนถัวเฉลี่ย}}$	เท่า	ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นจากกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า(Accounts Receivable Turnover)	$\frac{\text{ขายเชื่อสุทธิ}}{\text{ลูกหนี้ถัวเฉลี่ย}}$	เท่า	ความสามารถที่จะแปรลูกหนี้เป็นเงินสดเมื่อเทียบกับการขายเชื่อสุทธิ
ระยะเวลาในการเก็บหนี้ (Average Collection Period)	$\frac{\text{ลูกหนี้ถัวเฉลี่ย X 365}}{\text{ขายเชื่อสุทธิ}}$	วัน	ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บหนี้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

อัตราส่วน	สูตรสำหรับใช้ในการคำนวณ	หน่วย	ความหมาย
อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	$\frac{\text{ต้นทุนสินค้าขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือเฉลี่ย}}$	เท่า	การหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือในงวดบัญชี
ระยะเวลาในการจำหน่ายสินค้า (Average Days in Inventory)	$\frac{\text{สินค้าคงเหลือเฉลี่ย} \times 365}{\text{ต้นทุนสินค้าขาย}}$	วัน	ระยะเวลาที่ใช้ในการจำหน่ายสินค้า
อัตราส่วนหมุนเวียนของเจ้าหนี้ (Accounts Payable Turnover)	$\frac{\text{ซื้อเชื่อสุทธิ}}{\text{เจ้าหนี้เฉลี่ย}}$	เท่า	ความสามารถในการชำระหนี้จากเจ้าหนี้การค้า
ระยะเวลาชำระหนี้ (Settlement Period)	$\frac{\text{เจ้าหนี้เฉลี่ย} \times 365}{\text{ซื้อเชื่อสุทธิ}}$	วัน	ระยะเวลาชำระหนี้

ตารางที่ 2 อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios)

อัตราส่วน	สูตรสำหรับใช้ในการคำนวณ	หน่วย	ความหมาย
อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย (Gross Profit Ratio)	$\frac{\text{กำไรขั้นต้น} \times 100}{\text{ยอดขายสุทธิ}}$	ร้อยละ	กำไรขั้นต้นคิดเป็นร้อยละของยอดขาย
อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย (Profit Margin on Sales)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ยอดขายสุทธิ}}$	ร้อยละ	กำไรสุทธิคิดเป็นอัตราร้อยละของยอดขาย
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity Ratio : ROE)	อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ X ตัวคูณส่วนของผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	กำไรสุทธิคิดเป็นร้อยละของส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้น

ตารางที่ 3 อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการทำงาน (Efficiency Ratio)

อัตราส่วน	สูตรสำหรับใช้ในการคำนวณ	หน่วย	ความหมาย
อัตราส่วนผลตอบแทนของสินทรัพย์รวม (Return on Assets ratio)	อัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย X อัตราการหมุนของสินทรัพย์	ร้อยละ	ผลตอบแทนจากการใช้สินทรัพย์
อัตราส่วนผลตอบแทนสินทรัพย์ถาวร (Return on Fixed Assets ratio)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์ถาวรสุทธิ}}$	ร้อยละ	ผลตอบแทนจากการใช้สินทรัพย์ถาวร
อัตราการหมุนของสินทรัพย์ (Assets Turnover Ratio)	$\frac{\text{ยอดขายสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$	เท่า	ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้

ตารางที่ 4 อัตราส่วนวิเคราะห์โครงสร้างเงินทุนและนโยบายทางการเงิน (Capital Structure and Financial Policy Ratios)

อัตราส่วน	สูตรสำหรับใช้ในการคำนวณ	หน่วย	ความหมาย
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Total Debt to Total Equity Ratio)	$\frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$	เท่า	สัดส่วนการก่อหนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ต่อการใช้ส่วนของผู้อถือหุ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์
ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Times Interest Earned Ratio)	$\frac{\text{กำไรก่อนดอกเบี้ยจ่ายและภาษี}}{\text{ดอกเบี้ยจ่าย}}$	เท่า	ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยจากกำไรจากการดำเนินงานปกติ
อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายค่าใช้จ่ายประจำ (Fixed Charge Coverage Ratio)	$\frac{\text{กำไรจากการดำเนินงานก่อนดอกเบี้ยจ่ายและภาษี} + \text{ค่าใช้จ่ายประจำ}}{\text{ดอกเบี้ยจ่าย} + \text{ค่าใช้จ่ายประจำ}}$	เท่า	ความสามารถในการจ่ายค่าใช้จ่ายประจำจากกำไรจากการดำเนินงานก่อนค่าใช้จ่ายประจำ
อัตราการจ่ายเงินปันผลต่อราคาตลาดของหุ้น (Dividend Yield)	$\frac{\text{เงินปันผลต่อหุ้น} \times 100}{\text{ราคาตลาดของหุ้น}}$	ร้อยละ	ผลตอบแทนจากเงินปันผลคิดเป็นร้อยละของราคาตลาดของหุ้น

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

อัญชญา จงคำนึ่งสุข, (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์งบการเงินและการวางแผนเกี่ยวกับสภาพคล่องบริหารธุรกิจ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ บริษัทฯที่ได้ทำการศึกษาเป็นบริษัทผลิตกระเบื้อง ขาดความสามารถในการทำกำไรใน 3 ไตรมาสแรกของปี 2541 มีการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ซึ่งยังไม่ก่อให้เกิดผลตอบแทนในปัจจุบัน และจากการคำนวณหาคะแนน Z-score พบว่าบริษัท ฯ อาจมีปัญหาสภาพคล่องในระยะสั้น การวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างบริษัทพบว่าบริษัทในอุตสาหกรรมนี้มีสภาพคล่องอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน โดยมีสภาพคล่องค่อนข้างดีในปี 2538 และ 2539 และเริ่มมีปัญหาในปี 2540 และ 2541 การวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยใช้ค่า Z-score พบว่าบริษัทกระเบื้องกระดาศไทย จำกัด และบริษัทสหพันธ์ไฟเบอร์ ซีเมนต์ จำกัด (มหาชน) มีโอกาสที่จะขาดสภาพคล่องในระยะสั้นได้ ในขณะที่บริษัทฯไม่น่าที่จะประสบปัญหาสภาพคล่องในระยะสั้น เนื่องจากมีค่า Z-score สูงกว่า 3 แต่เมื่อพิจารณารายไตรมาสประกอบแล้ว บริษัท ฯ ก็ยังคงมีความเป็นไปได้ที่อาจมีปัญหาทางด้านสภาพคล่องในระยะสั้น ข้อเสนอแนะสำหรับบริษัท คือ เมื่อเกิดปัญหาการขาดสภาพคล่อง ผู้บริหารต้องวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเพื่อดำเนินการปรับปรุงกิจการ หลังจากนั้นควรมีการวางแผนงบประมาณและหาวิธีการบริหารเงินทุนหมุนเวียนมาประยุกต์ใช้

ไพศาล ชันสร้อย, (2541) ได้ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์สภาพคล่องของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ภัทรธนกิจ จำกัด (มหาชน) จากการวิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วนสภาพคล่อง ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ภัทรธนกิจ จำกัด (มหาชน) กำลังประสบปัญหาทางด้านสภาพคล่องในช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์ เนื่องจากบริษัท ฯ มีสัดส่วนของสินทรัพย์สภาพคล่องในจำนวนที่ต่ำเมื่อเทียบกับหนี้สินหมุนเวียน อีกทั้งมีความสามารถในการจัดหาสภาพคล่องด้านหนี้สินได้ลดลงเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ ประชาชนได้มาถอนเงินฝากออกไป นอกจากนี้บริษัท ฯ มีกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานติดลบ มีเงินสดสุทธิไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน อย่างไรก็ตามบริษัท ฯ ได้ดำเนินการแก้ปัญหาโดยการออกหุ้นเพิ่มทุนเพื่อจัดหากระแสเงินสดเข้ามาใช้จ่ายในกิจการและต้องถือสินทรัพย์สภาพคล่องให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน และตามที่กฎหมายกำหนดบริษัท ฯ ต้องเร่งดำเนินการเพิ่มทุนเพื่อเรียกความเชื่อมั่นให้กลับมาซึ่งจะทำให้ประชาชนนำเงินมาฝากมากขึ้น